

KWIECIEŃ

Kalendarium kwiecień 1988

1

- 105 członków Izby Reprezentantów Kongresu USA kieruje do gen. Wojciecha Jaruzelskiego list w obronie Kornela Morawieckiego. Zwracają uwagę, że w swojej działalności K. Morawiecki korzystał z przysługujących mu swobód obywatelskich gwarantowanych przez międzynarodowe umowy, które PRL podpisała. Kongresmeni stwierdzając polityczne motywy jego uwięzienia przestrzegają, że fakt ten może pogorszyć stosunki polsko-amerykańskie.

2

- W Białymstoku przed meczem piłkarskim pierwszoligowej Jagiellonii z Lechem Poznań, na który przyszło 25 tys. osób, Białostocka Grupa Oporu umieszcza za trybuną napisy, m.in. „Solidarność żyje”, „Podwyżki stop”, „Komuniści tylko w Azji”.

7

- Do sądu w Gdańsku wpływa akt oskarżenia przeciw Kornelowi Morawieckiemu, Andrzejowi Kołodziejowi i Krzysztofowi Szymańskiemu. Zarzuca się im uchylanie się od obowiązku celnego (rzekomy przemyt sprzętu ze Szwecji) oraz posługiwanie się fałszywymi dokumentami. W Trójmieście 2 tys. osób łącznie z Lechem Wałęsą podpisuje list do Sejmu PRL z żądaniem ich uwolnienia.

9

- Odbywa się posiedzenie KKW NSZZ „Solidarność”. Do składu KKW zostają wybrani przedstawiciele Regionów: Śląsko-Dąbrowskiego – Henryk Sienkiewicz, Podbeskidzie

(Bielsko-Biała) – Grażyna Staniszevska, Gorzów Wielkopolski – Stefania Hejmanowska.

- Oświadczenie: [...] *Dla ludzi pracy, dla robotników – 1 Maja – tak jak przed kilkudziesięciu laty, jest świętem walki o elementarne prawa, dniem protestu przeciwko podwyżkom i niszczeniu niezależnych inicjatyw społecznych, dniem walki o wolności związkowe. Żądamy takich płac, aby 8 godzin pracy starczyło na utrzymanie rodziny, a najniższa płaca nie była mniejsza niż minimum socjalne [...].*

11

- Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność” Huty Katowice składa wnioski o rejestrację.

13

- Kilkugodzinny strajk ok. 500 pracowników wydziału tkalni w Krośnieńskich Zakładach Przemysłu Lniarskiego Krosnolen. Żądają one podwyżki płac.

17

- W Warszawie – niezależne obchody 45-lecia powstania w getcie warszawskim. Wśród zebranych są m.in. Marek Edelman, Jacek Kuroń, Adam Michnik i ks. Bronisław Dembowski oraz liczni przedstawiciele społeczności żydowskiej z Izraela, USA i Europy Zachodniej.

21

- W Stalowej Woli – wiec w obronie wyrzuconych z pracy członków Komitetu Założycielskiego „Solidarność” Huty Stalowa Wola. Na czele wiecu stoi Wiesław Wojtas. Zebrani zgłaszają postulaty: podwyżki płac, zaprzestania szykan wobec „Solidarność”, grożą, że w razie niespełnienia ich żądań ogłoszą pogotowie strajkowe, a następnie przystąpią do strajku bezterminowego.
- Wiec przed głównym gmachem Uniwersytetu Wrocławskiego. Kilkuset studentów domaga się prawa do swobodnego działania dla NZS, pluralizmu związkowego w środowiskach pracowniczych oraz prawdziwej samorządności. Wiec prowadzi student IV roku historii Paweł Kocięba. Obecni są przedstawiciele „Solidarność” z Władysławem Frasyńkiem na czele.

- ◉ W Bydgoszczy strajkuje załoga Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Strajkujący żądają ukrócenia samowoli dyrektora, podwyżki płac (do 180 zł/godz.), premii i dodatków. Strajk zostaje zakończony po wynegocjowaniu podwyżki do 135 zł/godzinę.

26 IV – 5 V

- ◉ Strajkuje Huta im. Lenina, na czele Komitetu Strajkowego staje Andrzej Szewczuwaniec (później do KS dołączają członkowie kierownictwa „Solidarności” z 1981 r.: Jan Ciesielski, Mieczysław Gil, Stanisław Handzlik). Strajkujący postulują: podwyżkę płac o 12 tys. złotych, indeksację, przyjęcie do pracy wyrzuconych działaczy „Solidarności”: Stanisława Handzlika i Edwarda Nowaka, Witolda Bawolskiego, Andrzeja Ruska. Z inicjatywy Episkopatu do Krakowa udają się mediatorzy – Halina Bortnowska, Jan Olszewski i Andrzej Stelmachowski. Pozostali członkowie Komitetu Strajkowego: Władysław Kiela, Andrzej Ciepielewski, Andrzej Skałabania, Tadeusz Szczepański, Bogusław Atlasiński, Maciej Mach, Kazimierz Baniak, Bogdan Wróbel, Krzysztof Wróbel, Juliusz Gąsior, Janusz Sójka, Marek Domagała, Stanisław Bir, Henryk Krzysiak, Marek Waldon. W nocy z 4 na 5 V na teren Huty wdziera się brygada antyterrorystyczna, następnie ZOMO brutalnie pacyfikuje protest – wiele osób zostaje pobitych. Na miejscu zatrzymanych zostaje kilku członków KS, inni zabierani są nocą z domów – zomowcy brutalnie i spektakularnie wyłamują drzwi ich mieszkań. 6 członków KS otrzymuje sankcje prokuratorskie, początkowo za sabotaż z zagrożeniem do 15 lat więzienia, później tylko za kierowanie nielegalnym strajkiem. Wobec 17 osób Kolegium ds. Wykroczeń orzeka miesięczne kary aresztu, wobec pozostałych – wysokie grzywny. W Hucie zaczyna się 10-dniowy strajk absencyjny (wiele osób protestuje jawnie, innym lekarze udzielają masowo zwolnień). Aby uruchomić produkcję, dyrekcja sprowadza pracowników z hut Górnego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego oraz wojsko i więźniów.

27

- ◉ Ukazuje się informacja GUS o wynikach gospodarczych w I kwartale. Wynika z niej, że ceny wzrosły w porównaniu z I kwartałem ubiegłego roku o 45% i o tyle samo zwiększył się wskaźnik kosztów utrzymania.

- Strajk w Hucie Stalowa [Wola](#) o podwyżkę płac i przyjęcie do pracy zwolnionych dwa dni wcześniej za organizację wiecu członków Komitetu Założycielskiego „Solidarności” – Wiesława Wojtasa i Wiesława Turasza, oraz o rejestrację „Solidarności”. Strajkuje ok. tysiąc osób. Hutę otacza kordon ZOMO, nie dopuszczając ludzi ani żywności. Następnego dnia wobec ultimatum władz grożących użyciem wojska liczba strajkujących gwałtownie maleje; po południu ostatni strajkujący opuszczają zakład. Kilku działaczy „Solidarności” zostaje zatrzymanych, blisko 300 pracownikom uznanym za potencjalnych „siewców niepokoju” odbiera się przepustki i wysyła na szkolenia poza Stalową Wolę.

- Lech Wałęsa ogłasza trzy apele. Do władz i społeczeństwa: [...] *Przestrzegam przed powrotem do polityki terroru, która rzekomo bronić ma reform, w rzeczywistości broni sposobu rządzenia, który doprowadził Polskę do ruiny. Wzywam władzę do zachowania rozsądku, a jednocześnie wszystkich pracowników w całym kraju do wykazania solidarności z pracownikami hut w Nowej Hucie i Stalowej Woli w przypadku gdyby doszło do użycia siły. [...]*
- Do międzynarodowego ruchu związkowego: [...] *Apeluję o podjęcie wszelkich możliwych kroków w obronie pracowników huty w Nowej Hucie i Stalowej Woli. Nad polskimi fabrykami znów zawisła groźba terroru [...]. Wierzymy, że jak poprzednio polski świat pracy może liczyć na waszą pomoc. [...]*
- Do rządów krajów demokratycznych: *Zwracam się do wszystkich rządów krajów demokratycznych o przeciwstawienie się wszelkimi pokojowymi środkami użyciu siły przez władze PRL wobec strajkujących robotników. [...] Tylko głęboko zdemokratyzowana Polska może osiągnąć równowagę polityczną i ekonomiczną, stać się elementem stabilności w Europie.*
- Przebywający w Centralnym Areszcie Śledczym w Warszawie dwaj przywódcy Solidarności Walczącej – Kornel Morawiecki i Andrzej Kołodziej, wyrażają zgodę na emigrację, zostają uwolnieni i odlatują do Rzymu. 5 dni później, 4 V, K. Morawiecki powraca do Warszawy, jednak wprost z lotniska zostaje deportowany do Wiednia.